landschapsontwerp voor de recreatieve inrichting van de Merwedeheuvel Dordrecht
ontwerp oktober 2015

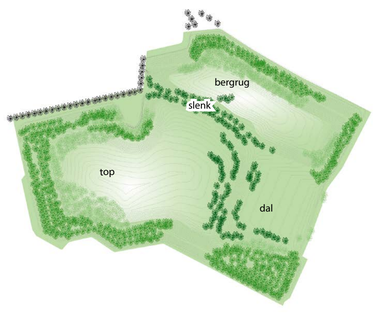

TOPOGRAFIE
Het benadrukken van de topografische eenheden door vegetatie. Beplanting op de taluds, openheid op de toppen en in het dal. De variatie aan landschappelijke eenheden lokt verschillende vormen van gebruik uit.

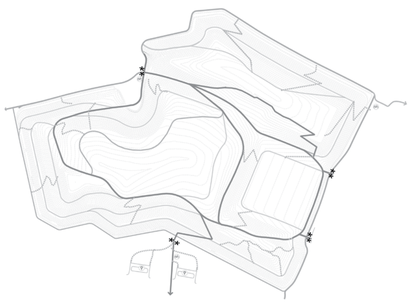

ONTSLUITING EN ENTREES
De recreatieheuvel krijgt een hoofdentree vanaf het (fiets)pad langs de Baanhoekweg en twee duidelijke entrees aansluitend op Merwelanden. Vanaf het nieuwe doorgaande (fiets)pad langs de rivier is de westelijke entree. De recreatieheuvel zelf krijgt een heldere interne padenstructuur naast vele struin- en karrespoorpaden.

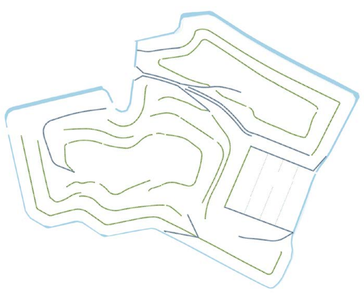

WATER EN GREPPELS
Naast de functionele werking van hemelwaterafvoer geven de greppels ook orientatie in het gebied. De greppels met bestorting zijn robuuster uitgevoerd en liggen met name langs de steilere delen. Ze benadrukken de hoofdpaden die leiden naar de entrees. De met gras begroeide greppels zijn meer natuurlijk en volgen de hoogtelijnen van de berg.

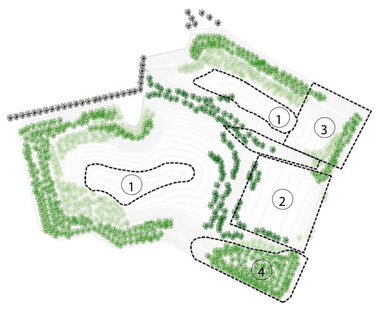

PROGRAMMA
Het mogelijke programma is: 1 - uitzichtpunten en verblijf 2- dagrecreatie 3 - horeca 4 - overnachtingsmogelijkheid

LEGENDA BASIS

- hoofdpadenstructuur
- fietspad langs rivier en voorterrein, onderhoudspad 4 m breed
- onderhoudspaden/karresporen, materiaal repak
- struinpaden, 1.5 meter breed, materiaal repak
- fietsparkeren, 3 locaties, 6 fietsrekken (12 fietsen)
- openbaar vervoer, waterbus/bus
- grote bomen, zwarte populier langs het voorterrein
- grote bomen, vegetatie type I zonder struweel (slenk)
- inheems struweel met kleine bomen, vegetatie type II
- inheems struweel, vegetatie type III
- gras- en kruidenvegetatie tot 2 x per jaar maaien
- gras- en kruidenvegetatie - evenementengras
- ringsloot
- greppels met bestorting en grindkoffers
- greppels grasbegroeiing
- ondergrondse drainagebuis met grindkoffer 10 cm onder maaiveld
- duiker
- hekwerk langs voorterrein en Baanhoekweg
- houtril hoogte 1,20, materiaal snoeiafval omgeving
- poort
- meubilair, lange bank met afvalbak
- meubilair, picknickbank met afvalbak

PLUSOPTIES

- hoofdentree met parkeervoorzieningen
- geasfalteerd fietspad langs rivier en voorterrein
- witte toplaag hoofdpaden
- kantafwerking hoofdpaden
- grastribune
- kunstwerk
- horeca
- recreatieverblijven

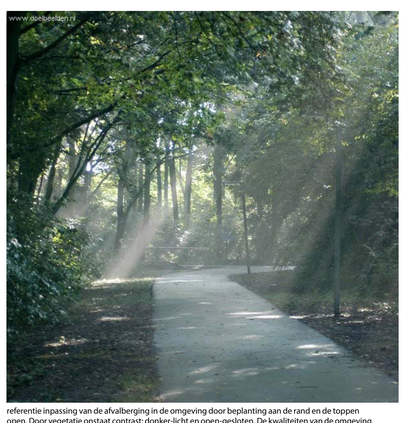

referentie inpassing van de afvalberging in de omgeving door beplanting aan de rand en de toppen open. Door vegetatie onstaat contrast; donker-licht en open-gesloten. De kwaliteiten van de omgeving worden versterkt en de topografie benadrukt. De rand naar de Merwelanden blijft open, hierdoor is zicht op de bestaande bosrand en ruimtelijke verbinding tussen beide recreatiegebieden.

referentie in de slenk uiteen geplaatste bomen, van verschillende soorten. Benadrukt de topografie, geeft orientatie binnen het gebied (langs hoofdpadenstructuur) zonder zicht op de heuvels te verliezen (beeld Potsdam, Berlijn)

referentie typische riviervegetatie (zwarte populier) wordt aangeplant langs het voorterrein

referentie struweel, vegetatie type II

referentie kunstwerk (beeld The Elastic Perspective, Next Architects)

referentie houtril van lokaal snoeiafval (beeld Biesbosch, Merwelanden)

foto huidige situatie uitzicht op de rivier Beneden Merwede

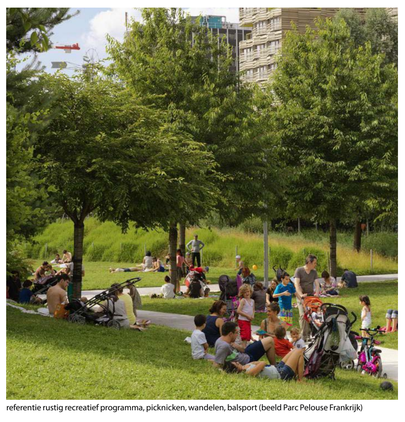

referentie rustig recreatief programma, picknicken, wandelen, balsport (beeld Parc Pelouse Frankrijk)

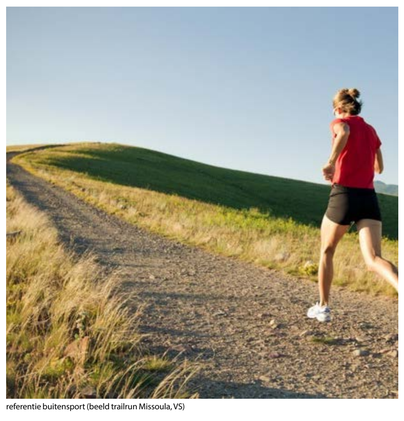

referentie buitensport (beeld trailrun Missoula, VS)

referentie hoofdpadenstructuur van lichte halfverharding geeft een helder onderscheid met de struinpaden en karresporen (beeld Mont Saint Michel, Frankrijk)

referentie tribune (beeld Wheeling Port)

referentie lange bank die de bocht van de paden volgt (national tourist route Vedahaugane NO)

De Merwedeheuvel is een voormalige afvalberging in de gemeente Dordrecht. Begin jaren '90 is het 60 hectare grote terrein gereed gemaakt en in 1993 is de afvalberging geopend. Gemeente Dordrecht, provincie Zuid-Holland, PROAV en Derde Merwedehaven BV zijn begin 2011 overeengekomen om de stortactiviteiten eind 2012 te beëindigen. Daarna zal de kade en het voorterrein worden heringericht als bedrijventerrein. Het overige terrein zal uiterlijk begin 2023 worden opgeleverd als recreatieterrein. Het ontwerp voor de recreatieve inrichting is gemaakt door Marit Janse, landschapsarchitect bij de Afdeling Ruimtelijke Ordening/ Stadsontwikkeling Dordrecht.

Vooraf aan de eindinrichting wordt het gehele terrein voorzien van een dubbele bovenafdichting en een leeflaag, met alle technische voorzieningen die daarbij horen (onder meer voor stortgas en ondergrondse afvoervoorzieningen van hemelwater). Deze voorzieningen moeten, onder verantwoordelijkheid van de afdeling Nazorg van de provincie, eeuwigdurend worden beheerd en in stand worden gehouden.

Voor het ontwerp van de recreatieve inrichting is de topografie van de berg het fundament. Het landschapsontwerp wil de unieke kwaliteiten van dit terrein benadrukken; de ligging aan de rivier temidden van de Biesbosch. Vanaf de open weides is een uniek uitzicht. Door bomen en struweel aan de voet van de heuvel te planten gaat deze op in het landschap van de Biesbosch en de rivier de Beneden Merwede. Met één heldere interne hoofdpadenstructuur wordt de topografie van de berg benadrukt; het contrast tussen open-dicht, ruw en luw, hoog en laag zijn vanaf de paden te ervaren. Het gebied leent zich daarnaast uitstekend voor de buitensporter door onverharde paden, ruige vegetatie, vele hellingen en hoogtes en voldoet hiermee ook aan de wens van een 'ongeprogrammeerd' recreatiegebied nabij de stad.